

การเปิดรับสาร ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วม
ในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของพนักงานในโรงงาน
กลุ่มบริษัทมินิแม (ประเทศไทย)

นายเกรียงชัย เหลืองภัทรเชวง

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-313-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**MEDIA EXPOSURE , ATTITUDE AND PARTICIPATION IN
ENVIRONMENT MANAGEMENT SYSTEM (EMS) AMONG THE FACTORY WORKERS
IN MINEBEA GROUP OF COMPANIES (THAILAND)**

Mr.Kriengchai Luangpattarachaveng

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Arts in Development Communication**

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-313-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปิดรับสาร ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในระบบ
การจัดการสิ่งแวดล้อมของพนักงาน ในโรงงานกลุ่มบริษัท
มินิแบ (ประเทศไทย)

โดย

นายเกรียงชัย เหลืองภัทรเชวง

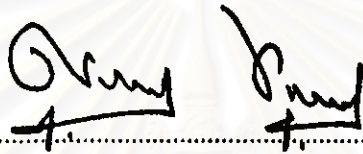
ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.อรรพรณ ปิรันธน์โหวาท

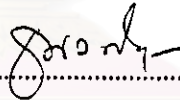
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

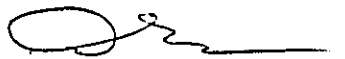
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวิ บุญลือ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.อรรพรณ ปิรันธน์โหวาท)

กรรมการ

(ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

เกรียงชัย เหลืองภัทรเชวง : การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของพนักงานในโรงงาน กลุ่มบริษัทมีเนบ (ประเทศไทย) (MEDIA EXPOSURE, KNOWLEDGE, ATTITUDE AND PARTICIPATION IN ENVIRONMENT MANAGEMENT SYSTEM (EMS) AMONG THE FACTORY WORKERS IN MINEBEA GROUP OF COMPANIES (THAILAND)) . a. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. อรวรรณ บิลันธน์โสภาท, 164 หน้า . ISBN 974-638-313-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร เรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (EMS) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร กับความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (EMS) ตลอดจนศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ ตำแหน่งงาน อาชีพ รายได้ และการศึกษากับการเปิดรับข่าวสารโดยทั่วไป และข่าวสารเกี่ยวกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (EMS) ของพนักงานโรงงานกลุ่มบริษัทมีเนบ (ประเทศไทย) โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 500 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า t-test ค่า one-way ANOVA และ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC

ผลการวิจัยพบว่า

1. การเปิดรับข่าวสารเรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม จากเพื่อน บุคคลในครอบครัว บุคคลที่รู้จัก และแผ่นพับ มีความแตกต่างกันในเพศที่ต่างกัน สำหรับในอายุที่ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันจาก บุคคลในครอบครัว บุคคลที่รู้จัก วิทยุ แผ่นพับ ไปสเตอร์/บอร์ดบริษัท วารสารบริษัท และเสียงตามสายในโรงงาน สำหรับการศึกษาที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันจาก บุคคลในครอบครัว บุคคลที่รู้จัก โทรทัศน์ แผ่นพับ ไปสเตอร์/บอร์ดบริษัท เสียงตามสายในโรงงาน และปฏิทินบริษัท สำหรับตำแหน่งงานที่ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันจาก เสียงตามสายในโรงงาน สำหรับอายุงานที่ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันจาก เพื่อน บุคคลในครอบครัว บุคคลที่รู้จัก วิทยุ แผ่นพับ และ ของขวัญปีใหม่ของบริษัท แต่สำหรับพนักงานที่มีรายได้แตกต่างกัน ไม่พบการเปิดรับข่าวสารเรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน
2. การเปิดรับข่าวสารเรื่อง ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมจากโทรทัศน์ แผ่นพับ และปฏิทินบริษัท มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
3. การเปิดรับข่าวสารเรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมจากไปสเตอร์ / บอร์ดบริษัท มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
4. การเปิดรับข่าวสารเรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมจากโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เพื่อนร่วมงาน บุคคลในครอบครัว บุคคลที่รู้จัก นิตยสาร หนังสือคู่มือสิ่งแวดล้อม เสียงตามสายในโรงงาน และวารสารประจำเดือนของบริษัท มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
5. ความรู้เรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
6. ความรู้เรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
7. ทัศนคติเรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C851737 : MAJOR PUBLIC RELATIONS

KEY WORD: MEDIA EXPOSURE / KNOWLEDGE / ATTITUDE / PARTICIPATION / EMS

KRIENGCHAI LUENGPATTARACHAVENG : MEDIA EXPOSURE, KNOWLEDGE, ATTITUDE AND PARTICIPATION IN ENVIRONMENT MANAGEMENT SYSTEM (EMS) AMONG THE FACTORY WORKERS IN MINEBEA GROUP OF COMPANIES (THAILAND)) : ASSO. PROF. ORAWAN PILUNOWAD . Ph.D. 164 pp. ISBN : 974-638-313-2

The purpose of this research was to study media exposure on Environment Management System (EMS), correlation among media exposure and knowledge, attitude and participation in EMS and correlation among sex, age, job position, service years, income, education levels and media exposure to general information and to the EMS information of the workers of industrial factories in Minebea Group of Companies (Thailand). Questionnaires were used to collect the data from a total of 500 samples. Frequency, percentage, mean, t-test, one-way ANOVA and Pearson's Product Moment Correlation Coefficients were employed for analysis of data. SPSS/PC program was used for data processing.

The results of the study were as follows :

1. Exposure to EMS information from friends, relatives, acquaintances, and brochures was significantly different between male and female. For samples of various ages, the exposure to information from relatives, acquaintances, radio, brochures, poster/company board, magazines, and broadcasting were significantly different. In case of samples of various education levels, there were significantly different exposures from relatives, acquaintances, television, brochures, poster/company board, broadcasting and company calendar. The significantly different exposure to broadcasting occurred when the job positions were varied. And for the various service years, the exposure from friends, relatives, acquaintances, radio, brochures, and company annual gift was significantly different. And the media exposure to EMS was not significantly different among those whose income levels were varied.
2. Exposure to EMS information, from television, brochure, and company calendar correlated with knowledge towards EMS.
3. Exposure to EMS information from poster/company board correlated with attitude towards EMS.
4. Exposure to EMS information from television, radio, newspapers, magazines, colleagues, relatives, acquaintances, exhibits, environment manual books, boardcasting in factory, and company monthly magazines correlated with participation in EMS.
5. Knowledge towards EMS correlated with attitude on EMS.
6. Knowledge towards EMS correlated with participation in EMS.
7. Attitude towards EMS correlated with participation in EMS.

ภาควิชา..... การประชาสัมพันธ์.....

สาขาวิชา..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....

ปีการศึกษา..... 2540.....

ลายมือชื่อนิสิต..... *[Signature]*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *[Signature]*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.อรุวรรณ ปิสันธิไธวาท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอกราบขอบพระคุณ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ซึ่งกรุณามาเป็นกรรมการพร้อมทั้งให้คำแนะนำทางด้านสถิติที่ใช้ในการวิจัยเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ญาติๆ ตลอดจนผู้มีพระคุณโดยเฉพาะ คุณเรืองศิลป์ แก้วดอนรี คุณศักดิ์ชัย อินทชัย คุณอักษร ดำรงสุกิจ เพื่อนๆ และน้องๆ ทุกคนที่ท่านให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือจนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี พร้อมกันนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่เสียสละเวลาตอบแบบสอบถามมา ณ ที่นี้ด้วย

เกรียงชัย เหลืองภัทรเขวง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ปัญหาคำถามการวิจัย.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	8
ขอบเขตการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	33
รูปแบบการวิจัย.....	33
ลักษณะประชากรที่ปรึกษา.....	33
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	34
ตัวแปรในการวิจัย.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การทดสอบเครื่องมือ.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
การวัดค่าตัวแปร.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	42
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา.....	43
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน.....	62
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ.....	75
สรุปผลการวิจัย.....	75
อภิปรายผล.....	81
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	87
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย.....	88
รายการอ้างอิง.....	97
ภาคผนวก ก.	99
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์.....	100
- แบบสอบถามงานวิจัย.....	101
ภาคผนวก ข.	108
- ข้อมูลกลุ่มบริษัทมินิแม (ประเทศไทย).....	109
ภาคผนวก ค.	110
- ISO14000 : มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม.....	111
ประวัติผู้วิจัย.....	163